

ПРОЛЕТАРІАТІВ УБІВТИ, ЄДНАТИЕСЯ!

Молодий комуніст

ІМ. ДІ. ЧИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

Рік видання XVII
№ 55 (2159)

СУБОТА, 8 травня 1976 року

Ціна 2 коп.

Слава на всіх одна

Ветерани дають наказ молоді:
«Будьте гідні слави батьків!»
Наша гордісна відповідь:
«Будемо схожі!»

поруч з бойовими нагородами ордени і медалі за доблесну працю. Серед них і наші сини. В багатьох з них теж золото нагород. І в руках їхніх прапор, прийнятий як естафета — від батьків. 80 тисяч степчан брали участь в патріотичному русі «П'ятиріччя — ударну працю, майстерність і пошук молодих». 150 гвардійців минулої п'ятирічки виборили право сфотографуватися біля святині нашого народу — Прапора Перемоги.

Вихована в душі високого радянського патріотизму, наша молодь примножує славу старшого покоління. І, як підкреслювалось на XXV з'їзді КПРС, партія твердо вірить, що молодь, комсомольці впишуть нові сторінки в літопис комуністичного будівництва!

Так, нашим синам є з кого брати приклад. І є місце для подвигу. Прокласти в тайзі залізничну магістраль, виплекати сад і зробити щедрим на урожай колгоспне поле — це теж доблесть. Стояти на варті зоряного кордону рідної Вітчизни, своєю працею примножувати волю Батьківщини, це теж подвиг.

Нині йде черговий етап походу комсомольців і молоді «Шляхами слави батьків», присвячений 60-річчю Великого Жовтня. Юнаки та дівчата знову складають рапорти про свої здобутки в праці і навчанні, біля обелісків героям ветерани знову дають їм наказ на вірність заповітам Ілліча, на вірність справі, за яку віддали своє життя їхні батьки.

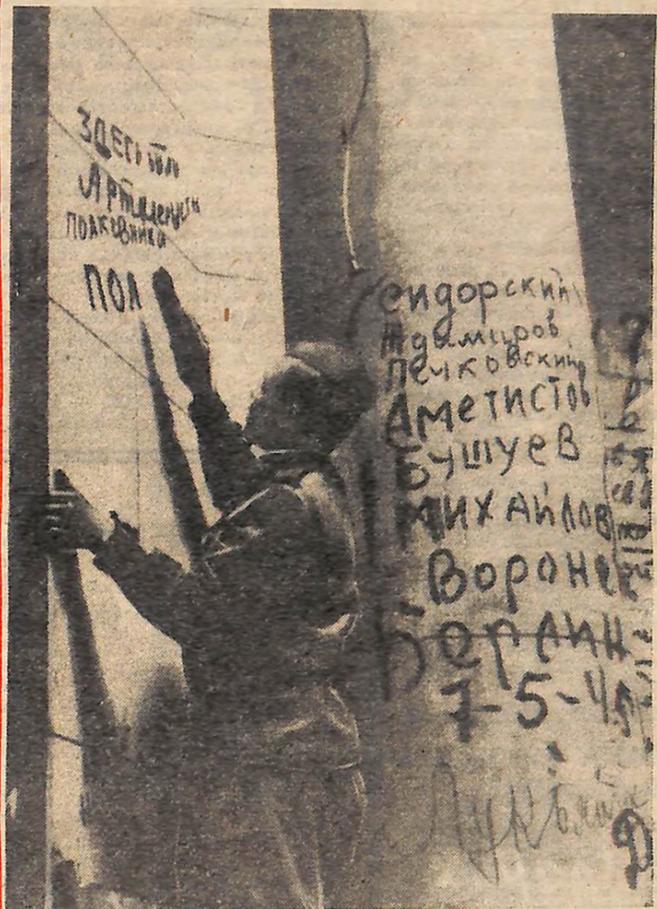
«Утвердження в свідомості трудящих, насамперед, молодого покоління, ідей радянського патріотизму і соціалістичного інтернаціоналізму, гордості за Країну Рад, за нашу Батьківщину, готовності стати на захист завоювань соціалізму — було і залишається одним з найважливіших завдань партії». — підкреслив у своїй доповіді на XXV з'їзді КПРС Л. І. Брежнев. І ми маємо все зробити для того, щоб допомогти юнакам і дівчатам завжди бути на тій дорозі, яку відкриває нам партія.

Комсомольські організації області посягають на свою діяльність в справі військово-патріотичного виховання юнаків і дівчат. Тут їхні перші помічники — наставники молоді, колишні фронтовики, ветерани праці. І зараз наш такий наказ синам: будьте гідні слави батьків!

В. ВЕРХОЛАНЦЕВ — начальник обласного штабу походу молоді «Шляхами слави батьків». Герой Радянського Союзу, М. РУСАВСЬКИЙ — голова колгоспу імені Карла Маркса Ульяновського району, Герой Соціалістичної Праці.

Контрольний екземпляр

9 травня — свято Перемоги

9 ТРАВНЯ 1945 РОКУ ЗАКІНЧИЛАСЯ ІСТОРИЧНА БИТВА ЗА БЕРЛІН. А ВРАТИ НАСТУПНОГО ДНЯ КОМАНДИРИ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ ОГЛЯДАЛИ РЕПЕТАЖ І МІСЦЯ БОїв. КОЖЕН КАМІнь, КОЖЕН КЛАПТІК ЗЕМЛІ ГОВОРІЛИ ПРО ТЕ, ЯКОЮ ТУТ БУЛА ЖОРСТОКА БОРЬБА КОЛОНІ І СТИНЬ БУЛИ ПОКРЕСЛЕНІ НАПИСАМИ РАДЯНСЬКИХ БОїВ-ВИЗВОДИТЕЛІВ В ПРОСТІХ РОЗПИСАХ, В КОРОТКИХ ФРАЗАХ ВІДЧУВАЛАСЯ ГОРДІСТЬ ЗА НАШИХ ЛЮДЕЙ, ЗА НАШУ БАТЬКІВЩИНУ. КОЖЕН ПОДІСЬ НА РЕПЕТАЖІ — ТО ВИРОК ФАШИЗМУ. ВИНЕСЕННІ СОЛДАТАМИ-ПЕРЕМОЖЦЯМИ І ХАЙ НІНІ ШІ АНТОГРАФИ СТЕРТІ, АЛЕ НЕ МОЖНА ІХ СТЕРТИ З СТОРІНОК ІСТОРИЇ.

На їхніх грудях — зірки Героїв. Для стеновика Миколи Олександровича Русавського пам'ятний день 8 травня 1945 року, коли у передмісті Берліна Карлсхореті був підписаний акт про капітуляцію німецько-фашистських військ. За декілька десятків метрів від колишнього німецького військово-інженерного училища, де відбулося підписання цього історичного документа, стіч на варті і він, наш земляк, потомствений хлібороб, кавалер багатьох бойових нагород. А нині він очолює одне з передових господарств Ульяновського району — колгосп імені Карла Маркса. Колишньому фронтовику вручено нагороду за доблесну працю — орден Леніна, Золоту Зірку Героя Соціалістичної Праці.

У Валерія Олександровича Верхоланцева теж мирна професія — він педагог. В роки Великої Вітчизняної війни — військовий льотчик. Останні свої бойові вильоти він здійснив у небі над Берліном. За мужність і відвагу удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Тепер він знову виховує молоде покоління (В. О. Верхоланцев — викладач Кіровоградського кооперативного технікуму імені Сає), начальник обласного штабу Всесоюзного походу комсомольців та молоді «Шляхами слави батьків». Напередодні свята Перемоги їхнє слово — до молоді.

ТІ ЛІТА для нас, як спалах зорі. Як червоний заспіз нашої юності. То — пам'ять серця, то час, в якому гартувалася наша віра під червоним розкриллям прапора Радянської Батьківщини. З тих літ ми принесли нашу гордість, ставши причетними до подвигу Воїна-визволителя, Солдата-переможця. І не тільки золото ордени стало нам нагородою за часно виконаний обов'язок перед Вітчизною. Стоїть перед нами усміхнена мати, радісно задивляється на нас сини, всі ми йдемо землею, яка молодіє в білому квіті розмаю і колосі жита. Світло миру над радянськими краєм. І тому наша віха згоїла тяжкі рани. Тому ми щасливі.

І живе пам'ять про них, наших дорогих побратимів, які ціною свого життя подарували людям весну Перемоги. Хай не буде суму в хаті Арипи Маніти і Дмитра Гуляєва, не треба брати в траурні рамки портрети Олексія Калужного і Петра Лахмана. Хай згадуються біля в 347 сім'ях села Куцеволівки, в яких не дідьдались свої батьків, братів, синів з фронтових доріг! Так, це втрача. Але їхні імена живуть. Бо вони безсмертні, безсмертні, як і отих 1500, які зупинили своє серце, визволяючи це українське село від ворога. Тут плаз Герой Радянського Союзу

росіянини П. С. Кузуб, білорус К. П. Гриб, башкир О. І. Рутчин — заради життя мільйонів.

Йде нині з нами до обелісків Невідомому солдату комуніст Василь Максимович Галушкін. Вісімнадцятирічним хлопчиком вирушав він у розвідку, готував переправу через Дніпро, захищав наш плацдарм і вів бійців в атаку, замінивши убитого командира. У вісімнадцять літ тисячі кілометрів доріг, десятки боїв і щасливе повернення з пекельного вогню. Це — подвиг. Мужністю і вірою в нашу велику справу, стійкістю і відвагою він продовжував свою коротку біографію, яка стала завидною і гідною для наслідування. І йшов він погім у зведеному полку Героїв Радянського Союзу на параді Перемоги в Москві. Йшов і бачив, як падали на брук фашистські прапори, а наші розкрилені знамена гордо майорили над Красною площею, їх несли люди з легенди — прості радянські солдати, яким весь світ складав свою шану і славу...

А тепер вже 31 раз приходять до нас сонячний травень — з добром і тихими світаннями. Ми, фронтовики, бачимо оновлене місто і село в кипінні білого цвіту і світлим вікнами красенів-будинків. Святковою вулицею йдуть ветерани війни. На грудях в них

ГОРДІСТІЮ за нашу Радянську Батьківщину, за її доблесні Збройні Сили наповнюються серця синів ветеранів і молодих воїнів, робітників і колгоспників — усіх, хто приходить у зали державного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років.

Легко зрозуміти їх почуття. Для кожної радянської людини пам'яті і особливо дорогі героїчні сторінки нашої історії. Ось тому так схвилювано і урочисто біються серця в суворій тиші музейних залів, настроюючись на хвилю всенародного подвигу.

Понад шість тисяч реліквій воєнних років зібрано в музеї. Багато з них демонструються вперше напередодні 31 річниці Перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні. Увагу відвідувачів привертає виставка «Комуністи, вперед!» Її матеріали глибоко і всебічно висвітлюють владну роль КПРС в організації розгрому фашистських загарбників. На фронті Великої Вітчизняної війни, на фабриках і заводах, у партизанських загонах і підпільних організаціях комуністи показували приклад самовідданого служіння Батьківщині, піднімали народ на священну боротьбу проти нечужого ворога.

Шлях до перемоги позначений безпідкладним подвигом солдатів і матросів, офіцерів і генералів, партизанів і підпільників, робітників і колгоспни-

У ПАМ'ЯТІ НАРОДНІЙ

ків. Понад 7 мільйонів воїнів Радянської Армії нагороджені орденами і медалями СРСР, 11603 — удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу. Більш як 16 мільйонів радянських людей нагороджені медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.»

Руйнівним ураганом пронеслась війна по нашій землі. Але, незважаючи на величезні жертви і матеріальні втрати, радянські люди під керівництвом Комуністичної партії, співпрацюючи на переважній соціалістичного ладу, не тільки швидко відбудували народне господарство, а й добілись висхідних успіхів у розвитку економіки і культури.

Роботі XXV з'їзду КПРС і XXV з'їзду Компартії України, боротьбі трудящих за виконання грандіозних планів десятиї п'ятирічки присвячені матеріали одного з залів музею. Як у період війни, так і в роки мирної творчої праці попереду — комуністи. Партія веде радянський народ до нових перемог.

(РАТАУ).

ЕКСПЕДИЦІЯ «ВПРОВАДЖЕННЯ»

НЕЛЕГКО БУТИ ЕДІСОНОМ

БУДОВА ця виросла на околиці Олександрії в дев'яній п'ятирічці. Навіть не віриться, що колись тут був пустир — так органічно вона вписалася в архітектурний ансамбль шахтарського міста.

Секретар комітету комсомолу фабрики діаграмних паперів Володимир Кудря, розповідаючи про підприємство з його трудівників, не приховує своєї гордості. Це й зрозуміло. Адже більше половини працюючих тут — юнаки і дівчата. І їхня велика заслуга в тому, що з кожним роком удвоє зро-

стає випуск продукції, поліпшується її якість.

Він наводить такий приклад. Щоб працювала перемотувальна машина, робітниця повинна весь час тиснути на педаль. Зайве говорити, як стомлюється людина за зміну, як це впливає на продуктивність. Тож і замислились над тією проблемою комсомольці електродільниці Олександр Зайченко та Анатолій Лук'яченко. Юнаки розробили схему автовмикача, виготовили його і встановили на одній машині. Експеримент удався. Тепер слід лише натиснути на педаль, відпустити її, і машина працює сама.

Все було б добре, але автоматичні вмикачі прилашдали тільки на шести верстаках. Пояснення у керівництва фабрики... одне:

для їх виготовлення немає деталей, пускачів.

А чим же годі пояснити інший факт? Знову ж таки на перемотувальній машині іноді попадаються кільця і ламаються замки в той момент, коли рветься стрічка паперу. Віктор Кривошеєв і Григорій Димченко прилашдали спереду перфоузла запобіжник, який зупиняє машину після чергового поризу стрічки. Ефект чудовий. Тут би і втілити ідею в життя. А хлопцям запропонували: поставте такі пристрої на всіх машинах. Розуміючи, звичайно, що у тих є основна робота і вони за неї відповідають.

(Закінчення на 2-й стор.)

З ВИСОКИМИ НАГОРОДАМИ!

За виробничі успіхи, досягнуті в дев'ятій п'ятирічці при спорудженні промислових, сільськогосподарських і культурно-побутових об'єктів у складі будівельних загонів, відмінне навчання, активну наукову і громадську роботу Указом Президії Верховної Ради СРСР від 22 квітня 1976 року нагороджено орденами і медалями СРСР учасників і організаторів студентських будівельних загонів, які найбільш відзначилися.

По нашій області медаллю «За трудову доблесть» нагороджено студента Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Василя Ваку, та учня Кіровоградського машинобудівного технікуму Юрія Яковлева. Медаллю «За трудову відзнаку» нагороджено студентку Кіровоградського державного педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна Лідію Пічку.

ШАНА МОЛОДИМ ГВАРДІЙЦЯМ

В Гайвороні встановлено районну Дошку пошани. На ній серед портретів знатних робітників і хліборобів — портрети трьох комсомольців: машиніста млина цеху хімічного збагачення гірничого об'єднання «Кіровоградграфіт» молодого гвардійця п'ятиріччя Олександра Войчюка, комбайнера колгоспу «Білівонка» одного з лідерів індустріального змагання молодих жінок Кіровоградщини Станіслава Сторожука та кухарки Талітні М. І відвіду робітничого ностальгичного відділду Одесько-Кишинівської залізниці Надії Свінар.

Л. ПАНЧЕНКО.
м. Гайворон.

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

Така ж історія і з механічними лічильниками. У приладах часто виходять з ладу коліщата, що посувають цифри. Мелоді новатори звернулися з пропозицією: знайшли спосіб, коліщата будемо реставрувати самі, потрібен лише спеціальний пристрій для цього. Та поки що відповідей не дістали.

Головний енергетик фабрики Н. В. Коваленко вводить у «курс справи»:

— Зараз ми астановлюємо на машинах електронні лічильники «Логіка». Три з них уже працюють. Це перший етап впровадження автоматизованої системи управління, а пристрій для виготовлення коліщаток механічного лічильника створювати немає рації. Все одно їх замінимо.

Так, але ж це буде в кінці року. Машина з поламаними лічильниками не працюють, а реставрація коліщаток примітивним способом забирас чималас часу.

— Ось так і виходить, — каже В. Кудря. — Від подачі раціоналізаторської про-

НЕЛЕГКО БУТИ ЕДІСОНОМ

позиції до її впровадження шлях довгий, і не завжди він приводить до кінцевої мети. Правда, на базі цеху технічного оснащення створили бригаду по впровадженню нової техніки у виробництво. Багато корисного зробив цей маленький колектив. А то ж було так: сам придумав — сам і робив.

Виявляється, подати цінну пропозицію — ще не все. Потрібно добре постаратися, аби її помітили. Ось, наприклад, голова фабричної ради Товариства винахідників і раціоналізаторів Г. Д. Хохленко. Він каже:

— Засідання технічної ради відбуваються дуже рідко. На них розглядаємо лише ті пропозиції, які можуть дати відчутний ефект.

Дивна позиція. Хіба те, про що говорилось вище, можна назвати дріб'язковим? Справа, мабуть, в іншому. Інженера по науковій організації праці С. Павленка чомусь хвилюють справи молодих новаторів, і він часто радиться з ними, хоча в його функції це аж ніяк не входить. Він просто ентузіаст.

Секретар комітету комсомолу не раз порушував питання про поліпшення раціоналізаторської роботи серед молоді, звертався до керівництва фабрики, а підтримки так і не дістав.

Що це, недооцінка творчих можливостей молодих виробників? Але ж практика свідчить про їхнє бажання і вміння робити корисне. Тоді — слово за старшими спеціалістами.

А. РОМАНЮК,
спецкор «Молодого комунара».

ВЕЧІР ДЛЯ ЮНИХ

Нещодавно в Інгуло-Кам'янському сільському Будинку культури відбулася зустріч учнів місцевої школи з народним суддею Новгородківського району П. К. Карпенко та інспектором дитячої кімнати міліції Л. М. Лебеднською. Поліна Карпівна вела мову про закони СРСР, про завдання радянського суду, відповідала на запитання учнів. А Любов Миколаївна розказала про діяльність загонів юних друзів міліції, юних держспівробітників району, ознайомила старшокласників з правилами поведінки на вулиці.

П. ПІХОТА,
організатор позакласної роботи Інгуло-Кам'янської середньої школи.
Новгородківський район.

Київ. На заводі «Маяк» почалося серйозне виробництво стереомагнітофона «Маяк-001». У конструкції нового апарата використано останні новинки електронної техніки. Ряд вузлів магнітофона автоматизовано. Вперше у вітчизняній практиці стереомагнітофон має пульт дистанційного керування записом і відтворенням звуку.

На фото: робітниця складального цеху комсомолка Валентина ШПАК демонструє роботу магнітофона «Маяк-001».

Фото
В. САМОХОЦЬКОГО.
(Фотохроніка РАТАУ).

ЦИМАЛО мандруючи, я давно помітив, що дорога акумулює: побачене і почуте надовго поселяється у свідомості, впливає на думки, і рано чи пізно нагадавши про себе, чекає осмислення. Пригаслий спомин раптом воскресне завдяки новій подорожній ситуації, далеке постає в новому світлі — усвідомлюєш те, чого не зрозумів колись.

Щось подібне минулої зими сталося зі мною на Кіровоградському автовокзалі. Взявши квиток, я зайняв своє місце в автобусі, що вирушав до Компаніївки. За день до цього несподівано випав сніг, зіпсував дороги і порушив графік міжміського руху автобусів. Вільних місць не було. До салону зайшли диспетчер і водій. Окинувши всіх діловитим поглядом, диспетчер звернулася до двох молодих жінок, що стояли на проході:

— А де ваші місця, ви з квитками?

— У нас постійні проїзні, — відповіла одна з них.

— А я вас не повезу, — втрутився водій. — Стоячих—жодного, така інструкція, до того ж...

— Ми — вчителі, їдемо на роботу, вже другий день пропускаємо через негоду, розумієте? — нервово й голосно сказала молода жінка.

— А мене не цікавить, хто ви, у мене є інструкція. Виходьте!

В автобусі запала кількахвилинна тиша. І саме в ній, у цій тиші, пам'ять раптом висвітлила інший випадок майже десятирічної давності (тоді я жив і працював у Іррасноярському краї).

ЦЕ БУЛО в районі Підкам'яної Тунгуски, місці, відомому своїми важкопрохідними урланами, заметілями, що, як правило, починаються далеко до календарного строку. Пригадався маленький районний веродром, з двох бків підпертий скелястою тайгою. Заметіль, поки що легка, кружляла по льотному голю, де стояло два вертольоти. На одному з них я мав летіти на зі-

ропромислову базу, на другому — молода вчителька — у віддалене село до своїх вихованців, дванадцять учнів перших—четвертих класів. Ми познайомилися у штурманській. Там вона, русява, тендітна дівчина, яка рік тому закінчила Ленінградський педінститут і прибула сюди за власним бажанням, була своєю людиною серед суворих, звиклих до несподіванок природи пілотів. Я тоді сгитав у неї: «Хіба не страшно в таку негоду летіти?». Вона усміхнулася дитинно: «Страшно. Кожного разу. Але ж там діти. Знаєте, як вони радіють... Старшокласники разом з дорослими зустрічають мене біля вертольота, везуть на санках до школи, — вона знов усміхнулася, — а там уже малеча нудьгує. Відігріюсь — і за уроки».

Хурделиця набирала сили. Пілоти стурбовано перемовлялися пошепки. До мене підійшов мій, відвів убік. «Якщо вам не терміново, то краще сьогодні не летіти», — промовив стиха, поглядаючи чмусь на вчительку. Я теж подивився на неї. Відчувши занепокоєння, вона заспішила:

— Андрію, ви що там?.. — звернулася буденно до свого пілота. То був юнак років, мабуть, на п'ять старший за неї. Він вагався, та погім рішуче махнув рукою, рвонув угору «блискавку» льотної куртки і кинув коротко: «Проб'ємося». Забувши про інструкцію, вони полетіли до дітей...

Спогади перервала галаслива суперечка, що, наче курява, здійнялася в автобусі. Ми затримувались уже хвилину на п'ятнадцять, і, зрозуміло, пасажирів гочали неруєвати. Водій намагався цю людську стихію спрямувати в потрібну йому течію.

— Треба поменше гуляти і завчасно приходити до каси бронювати собі місця, — підливав він масла у вогонь.

— Це не ваша справа, — кинула одна вчителька — Ми не зійдемо, нам до школи треба.

— А ми теж не гуляти їдемо, — ущипливо зауважила

стрядна жінка, котра міцно обхопила дві товстезні корзини, наче їх хтось міг відібрати. — Не затримуйте людей!

— Але ж їм... — спробувала вставити слово літня жінка, та її перебив важкий баритон:

— Псечекають...

— Правильно! — підтримав водій. — Знаю я їх, не перший раз їздять.

Він сказав ще кілька недобрих слів. Учителки не витримали, і не обійшлося без вза-

питання лишилися без відповіді.

А я знову згадав рішучий жест молодого пілота і нараз побачив «блискавку» його льотної куртки. Майже через десять років угледів, що на півдорозі «блискавку» заїло, і зрозумів: пілот неруєвав. Саме ця деталь висвітлила нову, голосену грань, до котрої я тоді не додивився: пілот здійснив подвиг. Тепер назвав би його «тихим подвигом», тсбто та-

градський таксист, який, поспішаючи до замовника, зупинив у нічний час машину, врятьуєв дівчину від хуліганів.

Тепер, під'їжджаючи до Компаніївки, я думав про тих дітей, що на годину zostалися без учителя. Два класи. Арифметика прсста, хто хоче, хай підрахує. Доля дітей у цю годину була в руках водія автобуса. Саме про це я йому сказав, коли ми зійшли в районному центрі. Він спіткнувся на слові, здається, щось зрозумів. Уже двадцять років водить автобус. У нього теж є діти... Їх учать у школі педагоги, лікують лікарі. Він не порушив інструкції міністерства, і жодний працівник ДАІ не матиме до нього претензій...

Але й подвигу не здійснив.

Дехто може закинути: за жтором виходить, що порушуй інструкцію — і тебе чекає подвиг. Ні, не про це я вів мову, не про це міркуєв в автобусі — я думав про дітей. І про те, що сьогодні вже замало лише сумлінно виконувати свою роботу, що праця формус у людини не тільки вміння водити автобус чи вичити деталь на верстаті, а дещо більше — почуття відповідальності за все, що діється і в сім'ї людини, і на її підприємстві, і в її місті... її країні.

Погодьтеся, що подвиг — малий він чи великий — це вже якась аномалія, відірвання від звичайного, від норми, а інколи буває і — від інструкції.

Ю. МИХАЙЛЮК.

Запрошуємо до розмови

Година без вчительки, АБО РОЗДУМИ ПРО ІНСТРУКЦІЮ І «ТИХИЙ ПОДВИГ».

емних грубоців. Мабуть, саме така поведінка молодих педагогів дала можливість одному з пасажирів скептично виголосити:

— Пе-да-го-ги...

— Та що ви на них дивитесь! — знову наступав водій, провокуючи крайні заходи. — Поки не зійдуть, не поїду. Повторюю, у мене інструкція, і порушувати її заради...

Обійшлося без крайностей. Учителки зійшли все-таки. Автобус повільно виїхав з автовокзалу, поминув міські вулиці і, нарешті, вивівався на трасу. Дорогу було вже розчищено від снігових заметів, їхали спокійно. Пасажирів мовчали: чи перетомилися від суперечки, чи, може їх гнітили якісь почуття. То була тяжка тиша. Лише неподалік Мар'ївки стара жінка, ні до кого не звертаючись, роздумливо кинула в цю тишу: «А якби вони були лікарями?». Це риторичне за-

ким, про котрих не завжди пишуть у газетях, і, можливо, не згадують у наказах адміністрації. Та річ тут не в обставинах.

ПАМ'ЯТЬ подорожньої людини, немов за якоюсь немичною реакцією, нанизувала вже бачене й чує в дорозі, котре нагадувало про те, що поруч нас кожного дня силасилена людиєї роблять свої «тихі подвиги» поза інструкціями. Згадався один кірово-

Від редакції: Ви помітили, шановні читачі, що автор зумів не лише розповісти нам про конфліктну ситуацію, подібну до якої ще досить часто трапляються не тільки в дорозі... Якщо хочете, то Ю. Михайлюк винюстив ще одну незамалозначну деталь: водій автобуса, «всадивши» двох педагогів, усє-таки повіз «зайованих» пасажирів, очевидно, свого товариша по роботі, до самої Компаніївки. Та автор, умовчавши про це, таким чином ставив дискусію перед читачем: що переважає — формальне дотримання інструкції (за чим прихована байдужість, а якщо вболівання — то лише за «честь мундира») чи внутрішня готовність зрозуміти ситуацію, дозволити (що належить не тільки до сфери людського співпереживання, а й до вишого усвідомлення свого місця в суспільстві). Знайдуться ж, певно, і опоненти, і захисники. Слово за вами, шановні читачі.

Слава на всіх одна

ОБЕЛІСК ВОІНАМ-ВИЗВОЛИТЕЛЯМ В СЕЛІ ШАСЛИВОМУ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО РАЙОНУ. Фото В. КОВПАКА.

ДИВИСЬ, ОБЕЛІСКИ...

Задумала пісня летіти по світу,
Задумала пісня безсмертною стати, —
Спринилась у полі, спитала у вітру:
— В якій стороні мою мрію шукати?
І вітер сказав їй по-дружньому, щиро:
— Чотири є сторони в білому світі,
Та тільки у нашій живе така віра,
З якою усі супостатів розбите.
Дивись, обеліски задумливо встали,
Ти можеш сьогодні у них запитати:
Хіба не безсмертя твоє написали
На стінах рейхстагу Вітчизни солдати?..
І пісня злетіла до самого неба:
— То я вже давно до безсмертя причетна?
...Шукати безсмертя ніколи не треба —
В безсмертнім народі і пісня безсмертна!

Михайло РОДИНЧЕНКО.

с. Олександрівка
Довгинського району.

НА ОСТРОВІ ВОГНЮ

...Ворог чинив упертий опір, чіплявся за кожне село, за кожен важкодоступний рубіж. Та наступачі радянські війська зуміли скинути гітлерівські частини в Дніпро, і спробували форсувати річку в районі села Власівки. Разом з підрозділами 35-го стрілецького корпусу, до складу якого входили 13-а, 95-а і 97-а гвардійські стрілецькі дивізії, на лівий фланг вийшли й воїни 66-ї гвардійської Полтавської стрілецької дивізії, яка зайняла цей рубіж (село Власівку) після визволення міста Кременчука...

Про сиробу форсувати Дніпро написав червоном радянським Світловським середньої школи № 8 колишній командир згаданої дивізії генерал-майор у відставці Я. В. Якимин (він проживав тоді в м. Михайлівці Воздвиженської області). Ного, як і багатьох ветеранів фронтовиків, розшукав штаб червоних саїдонтів. Багато ветеранів згадують у своїх листах анекдоти про піщані острови, що лежали перед крупним і високим правим берегом який контролювали фашисти.

«Одним із перших воїнів третьої батальйон 145-го гвардійського стрілецького полку старший лейтенант Георгій Бабенко. Темної осенньої ночі в густому тумані переміщали бійні одиниці в районі Дніпра і заглядали на піщаному березі острова». — так описав початок операції учасник бою Іван Фролович Садаков, який бригадир ремонтно-будівельного цеху одного з омських заводів.

З його спогадами пере-
гунується прислений нам
вірш, якого ще в жовтні

ТИЖДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОІВ

1943 року на березі Дніпра проти острова написав артилерист Григорій Мануйлов:

...Ночью на острове тихо,
Утром заря звяглася.
Враг на нескель заметил —
Битва вновь началась.
По-вечеру завали мины,
Памя взметало песок,
Стали летела и мимо
Но чаще — колу-то в висок,
Горстку бойцов прижала
Огонь метель —
В ночь прекратился,
Кисалося,

День.
Тучами шли самолеты —
Крылья в тизельных крестах.
В землю вгрызалась пелота:
С острова — ни на шаг,
Яро грохочут взрывы,
Воздух от пуль пост.
Диво — тут парни живи!
Остров несчасть живит..
Згадує ці події, називаючи дніпрівські плавні «Островом смерті», воїн третього батальйону 145-го гвардійського стрілецького полку Микола Павлович Жирнов з міста Челябинська, який разом з Ч. Ф. Садаковим та ще з одним бійцем вивозили з поля бою на плаці-платці тяжко пораненого в груди, стікаючого кров'ю комбата Г. Бабенка.

Перед відправкою у саїбат, вступавшись у туркіт бою, командир слабким голосом промовив:
— Вистояти треба, хлопці, вистояти і вти вистеда!

Щороку приїздять до пам'ятника загиблим воїнам-визволителям ветерани війни. Низько схилиє голову, шануючи пам'ять свого парторга, колишній кулеметник Василь Кузьмич Шамрай. Це йому передував босм за Дніпро вручили партійний квиток, і з того часу гідно несе звання комуніста ветерана, який нині працює кранівником термічного цеху Кременчуцького автозаводу.

І. КАРАНТ,
м. Світловодськ.

У Голованівській середній школі № 1 готували урочистий вечір, присвячений врученню комсомольських квитків щойно прийнятим у ряди ВЛКСМ. Запросили ветеранів партії, комсомолу, батьків.

— Емма Вилівок! — дівчина називає своє ім'я і бере з моїх рук червоного книжечку із смуглою ланцю. З її сніжних очей проміниться радість...

І у нього були такі ж очі — ясні, щастливі, сніжні. Я згадую Володо Хало.

...1938 рік. Як членові бюро Голованівського райкому комсомолу мені доручили вручити комсомольські квитки юнакам і дівчатам у цій же школі. Серед них був і Володимир Хало. Хіба міг я тоді подумати, що в роки Великої Вітчизняної війни він звершить подвиги, за які Батьківщина удостоїть його найвищою нагородою — ордена Леніна і золотої зірки Героя Радянського Союзу?

Починався день 2 березня 1943 року. Фашистські танки на вузькій ділянці фронту біля сіл Таранівки і Соколового під Харковом, підтримувані артилерією, пішли в атаку. Це мав бути початок решучої за поразку під Сталінградом. Відстрочка з відкриттям другого фронту в Європі дозволила Гітлеру перекинути з окупованих країн Західної Європи до зубів озброєні піхотні й танкові дивізії, авіацію і зосередити їх на Харківському напрямі.

Таранівський переїзд залізничного перегону Лозова — Мереса обороняв взвод гвардії лейтенанта Петра Широїна з 25-ї гвардійської дивізії, село Соколове — Чехословацький батальйон під командуванням Людвіка Свободи.

Радянські й чехословацькі воїни не лічили фашистських танків, а просто знищували їх. Пелюшки на домогості широчиним поїхала 179-а танкова бригада. Ведучим у контратаку пішов танк Т-34 лейтенанта Володимира Хало. Одряди він підбив «Фердинанда», потім звадив танк з червоним хрестом. Гітлерівці вихитали артилерійську гармату. Та не встигли вони приготуватися до бою, як Т-34 Володимира Хало своїм водем знищив її. Кулеметними чергами він тут же розійняв групу німецьких автоматників, що ватагувалися в бік розбитого.

Рангом сильний удар тряснув Т-34. Обкладо пугу Володимира, в танку повився дим. Лейтенант тукнув до обслуги. Відсвідів не було, всі — мерві. Лейтенант, перемігавши біль, виліз із танка, перемігав ногу. Рухався не міг. Він бачив, як широчинні відбивають стіки ворога. А перед танком потице вже горіло сім хрестатих потвор.

Т-34 не рухнувся, як передбачав Хало. Він служив добрим прикриттям. І Володимир короткими автоматними чергами допомагав піхотинцям тримати обсерву.

Фашистам, які мали велику перевагу в людях і техніці, не вдалося пройти. Коли стихла канонада, на місці побойща лежали десятки убитих чужинців, димили їхні танки і бронетранспортери.

Однополчани вносили героїські загиблих і тяжко поранених гвардійців. Підібрали й лейтенанта Володимира Хало.

Блакравкою облетіла фронти і армії звістка про подвиг гвардійців під Таранівкою і Соколовим. 25 рокам-широчинням юменістю присвоєли звання Героя Радянського Союзу. Цього ж звання удостоївся й лейтенант Володимир Олексійович Хало. Ному виповнилося тоді двадцять літ.

Леван В. О. Хало в південному госпіталі і в котрий уже раз передував формулу поганину. Він знав про безприкладну стійкість павловоців під Москвою. І ось їхній приклад повторили широчинні.

Володя згадував... Ного батько — чекіст, Олексій Хало, дуже рано пішов з життя. Хлопчиків минуло тоді десять літ. Це встигли вони по-чоловічому, як дорослі поговорити про все. Пізніше, перед вступом у ряди комсомолу, Володя разом зробив відкриття: в шухляді комбата знайшов два комсомольських квитки — батька і матері, Галини Лозовської. Дата прабоуму занувала — 1919 рік.

— Мамо! — Володя через силу тамував хвилювання. — Чому ти ніколи не показувала свого комсомольського квитка?

Вона все зрозуміла. Син уже стає дорослим, він про все повинен знати. Вони сіли поруч, і почалась її оповідь:

— Мені і твою батькові сновинилось по шістнадцять, коли перемогла Жовтнева революція. Внутрішня й зовнішня контрреволюція все робили, щоб повернути колесо історії назад. Деякий час на Україні панувала петлюрівщина. Ось тоді ми з Альошею Хало і вступили в підпільну комсомольську організацію. Це був трижовний 1919 рік. Комсомольська організація посилала мене працювати офіційно в Італію, де харчувалися націоналістичні банди. Так потрібно було. Я вивідувала секрети, крада зброю. А Олексій був бійцем бойової дружини. Ми з честю виконали доручення, і нас прийняли в комсомол.

— І не було страшно?

— Страшно кожнучу. Але треба перемогти страх, коли йдеться про високу мету.

Колі Володимир Хало приїждять у Голованівськ, він обов'язково відвідує свою школу. Всю вже не така, як була, — збудували нову, триповерхову. І все ж воля його. Щільно зустрітись з учителями, з учнями.

Якось ми розговорились про комсомольські квитки, я спитав, чи зберігає він ці реліквії.

Володимир Олексійович помовчав. А потім:

— Матері вже нема, а три комсомольських квитки зберігаю. І мій там, у тій же шухляці. Це наша родина біографія.

Люди з країни мужності

МАВ СИН НАКАЗ...

Минув тридцять один рік після перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. За цей час впродовж покоління, яке не чуло тривожних сирен, не бачило смертоносних вибухів, згарищ. Швидко плеше час, та поспіваний ветеран не забуде воєнного лихоліття. На героїчних подвигах своїх батьків і дідів виховується сьогодні наша молода зміна. Історики, краєзнавці, юні саїдонтів продовжують гошуку невідомих героїв, які мужньо вступили у двобій із заплемом фашизмом.

Нижче подаємо документальну розповідь про одного з наших земляків — командира партизанського з'єднання Івана Пилиповича Федорова.

СЕРЕДНІЙ на зріст, міцної статури, з круглим широким лобом, пыльними карими очима. Він — неговіркий, скромний.

— Про мої юнацькі роки розповісти? — перепитує Іван Пилипович.

З метелиці подій, великих і малих, якими така багата його доля, вибирає найсуттєвіше. Народився 4 січня 1911 року в селі Коробчиному Новомиргородського району, в сім'ї бідняка. Там закінчив сільську школу, продовжував навчання в Новомиргороді. З дитячих літ пізнав важку працю на куркулів та багатіїв. 1929 року, вісімнадцятилітнім юнаком, вступив до комсомолу. То була буремна пора, коли на селі ламалися віковічі уявлення і традиції, коли селяни виходили на прокладену революцією дорогу колективізації.

Брав участь у ліквідації куркулівства, в організації колгоспів. З 1932 року — секретар територіальної комсомольської організації в Коробчиному, згодом — бригадир комсомольсько-молодіжної бригади колгоспу «Серп і молот». Старожилі ще й досі пам'ятають трудові успіхи бригади.

Потім служба в артилерійському навчальному дивізіоні у Вінниці. Після звільнення в запас працював в органах охорони громадського порядку в Славути Хмельницької області. Центральний Комітет комсомолу направив Івана Федорова в органи державної безпеки. Він займає посаду начальника районного відділу народного комісаріату внутрішніх справ у Морочному на Рівніщині.

Револьвону наші війська тільки-но визволили від пайського поневолення. Народ відав Радянську владу, але від чекістів вимагалася неабияка вільність. Ворог відступив, та не здався.

Гітлерівський вермахт, готуючись до нападу на Радянський Союз, приступив до тотальної засилки лазутчиків, шпигунів і диверсантів. Чекісти західних областей першими зустрілися з ворогом вічнана-віч. Життя Івана Пилиповича тієї пори — то щоденні тривоги.

Там, у Морочному, нашого земляка й заста-
ла війна. Відповідав за евакуацію матеріальних цінностей районного центру. І вийшов звідти вже в останню хвилину, коли гітлерівці були на підступах до міста. На таку ж посаду його послали в Серединобудський район Сумської області. Та незабаром і цей район став прифронтовим. І. П. Федоров пішов з відступаючими радянськими частинами в напрямі Суземок Орловської області. Військова частина, до якої він приєднався, попала в оточення. Іван Пилипович все ж дістався до хутора Воздвиженського. Він знав, що в цих місцях базується загін, сформований Серединобудським райкомом партії. Поки шукав загону, до нього приєднались інші. Різні були люди. Серед них траплялися й маловіри, благодушні.

Як колишній чекіст, Іван Пилипович не зник пасувавши перед труднощами, рішуче боровся проти шкідливих настроїв. В агітаційній роботі йому всіляко

допомагав Йосип Дмитрович Сень — недовгий директор Серединобудської середньої школи, залишений партійною організацією в тилу ворога. Федоров стає левієм на хуторі Воздвиженському Ямільського району. Завів бороду і муса. На кінець 1941 року чекіст і вчитель створили міцну підпільну групу і розгорнули диверсійну діяльність. 26 березня 1942 року в селі Васи-
лівці (біля Старої Гутки) було сформовано партизанський загін «За Батьківщину». який контролював позиційну територію Серединобудського району. Командиром став І. П. Федоров, комісаром — П. Д. Сень, начальником штабу — Х. Т. Кудуров. Через два місяці після організації загону в ньому налічувалося 450 партизанів, а в жовтні серед них було 49 комуністів, гомот майже всі члени партії району, котрі залишилися по той бік фронту.

На бойовому рахунку загін мав сотні знищених окупантів, десятки бойових диверсійних операцій. На озброєнні загону були ручні й станкові кулемети, ротні міномети, автомати, гвинтівки. Але зброї не вистачало. Боеприпаси добували в бою. їх доставали повітря з дня рідко. Жителі сіл поволаювали про законані під час відступу Червоної Армії гвинтівки, шухляки з толом, патрони, ввазували місця, де потоплено міномети. Бойові дії загону «За Батьківщину!» стали добре відомі окупантам. За голову Івана Пилиповича Федорова вони обіцяли 10 тисяч рейсмарок.

12 ВЕРЕСНЯ 1942 року С. А. Ковпак та О. М. Сабуров повернулися з Москви, де дістали нове важливе завдання — передислокуватися на Правобережжю України і там, у глибокому тилу ворога, розпалити полум'я партизанської боротьби.

Після цього І. П. Федоров, поведувшись із з'єднанням О. М. Сабурою, терміново зібрав увесь командний склад і політінструкцію. Стає людина в малекому дерев'язному будинку в селі Васи-
(Закінчення буде).

ЙШЛА ВІЙНА НАРОДНА...

На фото: І. П. ФЕДОРОВ.

Валентин САНДУЛ.

Вірність чекіста

резня 1942 року в селі Васи-
лівці (біля Старої Гутки) було сформовано партизанський загін «За Батьківщину». який контролював позиційну територію Серединобудського району. Командиром став І. П. Федоров, комісаром — П. Д. Сень, начальником штабу — Х. Т. Кудуров. Через два місяці після організації загону в ньому налічувалося 450 партизанів, а в жовтні серед них було 49 комуністів, гомот майже всі члени партії району, котрі залишилися по той бік фронту.

На бойовому рахунку загін мав сотні знищених окупантів, десятки бойових диверсійних операцій. На озброєнні загону були ручні й станкові кулемети, ротні міномети, автомати, гвинтівки. Але зброї не вистачало. Боеприпаси добували в бою. їх доставали повітря з дня рідко. Жителі сіл поволаювали про законані під час відступу Червоної Армії гвинтівки, шухляки з толом, патрони, ввазували місця, де потоплено міномети. Бойові дії загону «За Батьківщину!» стали добре відомі окупантам. За голову Івана Пилиповича Федорова вони обіцяли 10 тисяч рейсмарок.

12 ВЕРЕСНЯ 1942 року С. А. Ковпак та О. М. Сабуров повернулися з Москви, де дістали нове важливе завдання — передислокуватися на Правобережжю України і там, у глибокому тилу ворога, розпалити полум'я партизанської боротьби.

Після цього І. П. Федоров, поведувшись із з'єднанням О. М. Сабурою, терміново зібрав увесь командний склад і політінструкцію. Стає людина в малекому дерев'язному будинку в селі Васи-
(Закінчення буде).

А. КАСЮРКІН.

Художницька чесність — категорія значення мірою естетична. Визначення чіткої поведінки, її реалізація в образі і слові, пошук художньої правди — це робота внутрішнього світу митця, культура його бачення і мислення. Це, зрештою, річчю загальної естетичної підготовки.

Усе, про що писав Микола Галиченко (а писав він лише про те, що бачив і пережив на своєму терористичному життєвому шляху), позначено художньою і громадянською чесністю. В міру свого таланту поет притримав завжди чесно і правдиво поетично осмислені і суворі дні війни, котру пізнав не з книжок, і патетичні будні свого сучасника.

Немає поета шани серед нас, та живуть його вірші, в яких чиста, чесна душа. Пам'ять не зріджує нас. Пропонуємо читателям кілька невідомих творів поета-фронтовика Миколи Галиченка.

Ю. КАМІНСЬКИЙ.

Чи дитини пугливої косули,
 Що позалез на мушку шурдака.
 Герман біл, упрямий і рьяно.
 В пляне брехливий с пером павлина.
 Бил от мисленно в ярах Ісидов,
 Что с возмездием піли в Берлин.
 День прошел, как в челоном марше,
 Своей раной заклат кровотоки,
 А уже обреченный маршал.

Озираюсь, шел в домок охотничий,
 Где на стенах рога олени,
 Чучела певчих птиц да белок,
 Где в каміне трещали поленця,
 Будто выстрели парабелума.
 Он дрожал, он не мог согреться,
 Тычася в пламя звонным взглядом,
 Питерцю пропунывал сердце,
 Словно ампулу с ядом...

«НО Я—СОЛДАТ...»

Песня

Кровь с молоком, и все, как на подбор,
 Чекаки праг, пропал гвардейца с песней
 Казалось, что от песни небо треснет
 И упадут осколками во двор,
 Вся детвора и дворник дед Устин —

Все торопливо бросились к воротам,
 Лишь мой сосед, конаясь под канотом,
 Никак не мог колыску завести.
 Все ж зачихал, зарокотал мотор.
 И по земле ухабистой и тряской
 Пошла к воротам старая коляска,
 Белесым дымом устилал двор.
 Сосед спешил на юность посмотреть —
 Он сам в ползу сляд лучшим заневалой:
 В землянках пел, шел с песней в бой бывало,
 И от нее дрожала даже смерть.
 Ряды солдат една уже выданы...
 Вот скрывается за дальним поворотом...
 Я слышу песню ухабистой роты:
 «Хотят ли русские, хотят ли русские,
 Хотят ли русские войны?»

Николай ГАЛИЧЕНКО.

Последний день охоты

Сосны, черными цифрами мечены,
 Молчаливо и гордо высились.
 Будто стойкие русские женщины
 В Бухенвальде застали у виселицы.
 Меж деревьями, просекой леса,
 Веснуха «Кетнер», в удаче уверена,
 На открытом своем «мерседесе»
 Проезжала в форме егеря Геринг.
 В этот день не укралась от пули
 Ни «охотар» с безмятежным выстрелом.

Вони зустрілись на святковій демонстрації — кіровоградці Герой Радянського Союзу Г. О. КУРОП'ЯНИКОВ, Герой Соціалістичної Праці І. О. ШИШ, кавалер трьох орденів Слави В. І. СУВОРОВ. Є праця згадати ветерана — і про подвиги своїх бойових друзів, і про те, як відбувалося визволення визволене місто, і про радісне сьогоднішнє. Святі Перемогі ветерани зустрічають тридцять першу весну. І завжди в цей день така ж вітха — як і в травні 45-го.

Фото В. КОВЛАКА.

ТЕЛЕЭКРАН ТИЖНЯ

з 10 по 16 травня

ПОНЕДІЛОК

10 ПЕРША ПРОГРАМА, 9.30 — Новини. (М). 9.10—к. т. Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — к. т. Мультифільм. (М). 10.05 — к. т. «Клуб піонердорожей». (М). 11.05 — «Восни серіокони». Фільм-концерт. (М). 11.30 — Док. телефільм. (М). 11.45 — «Російські мандрівники І дослідники». (М). 11.55 — О. Таволовський «Василь Тюрніца». (М). 12.45 — к. т. «Мамині школяр». (М). 13.15 — «За варту» ХХV а'тлу КПРС. «Партійне життя». (К-д) на Республіканське телебачення. 16.15 — «Сторони юні музиканти». (Львів). 17.15 — «Сільські об'єкти». (К-д). 18.15 — к. т. «Возз'я і семеро козятів на полярній землі». Мультифільм. (М). 18.25 — Музичний аутріт. Концерт Черкаського державного заслуженого українського народного хору. (К-д). 19.30 — к. т. Тележурнал. А. П. Чехов «Вишневи сад». (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. Продовження тележурналу. (М). 22.50 — Велогонка миру. (Чехословаччина). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 10.50 — «Сялава солдатека». (К). 11.40 — «Шкільний екран». Фільма для дітей 9 кл. (К). 12.10 — Новини. (К). 12.25 — «Миті — зовні». (К). 13.10 — «Лялька вистава». (Запоріжжя). 16.00 — «Програма великих звершень». Вестал 10. (К). 16.15 — «Фільм — дітям». «Розповіді про Кешку та його друзів». Тел. багатосерійний худ. фільм. І серія. (М). 17.20 — «Вистава Буратино». (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — «Юні робітники плає». (Х-в). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — Фільм-концерт. (К). 19.50 — «Екран молодих». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час».

ня, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «Колі розвадять мост». (К). 23.05 — «Музичний фільм». (К). 23.20 — Вечірні новини. (К).

ВІТРОК

11 ПЕРША ПРОГРАМА, 11.05 — Новини. (К). 11.20 — Камерний концерт. (К). 11.40 — «Шкільний екран». Українська література для учнів 10 кл. (К). 12.20 — А. Салішський «Довгожданий». Вистава. (К). 13.25 — «Екран молодих». (Вороніжград). 16.15 — «Хатинка - вертеник». (Донецьк). 16.40 — Тележурнал «Цифри нашого зростання». (К). 16.45 — «Рубежі десятих п'ятиріччя». (Одеса). 17.15 — «Для юнацтва». «Мусика оциклопедія». (К). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — к. т. Програма телебачення Чехословаччини Соціалістичної Республіки «До 31-ї річниці визволення Чехословаччини від фашистських загарбників». (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. «Обличчя друзів». (М). 22.15 — к. т. «Сніває народний аркт СРСР А. Солов'яненко». (К). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — А. П. Чехов «Вишневи сад». Телеспекталь. (М). 11.00 — «Кінопарам». (М). 13.00 — «Про відвіди країни». «Вісник РСР» (М). 15.30 — «Літературні зустрічі». «Борис Поленой». (М). 16.15 — «Людина біля рязно». Телепарис. (М). 16.45 — «Слово ученому». (М). 17.00 — «Адреси молодих». (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — «Піле патрвал вавоші». (Мексика). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — «Театральні прем'єри». (К). 20.15 — Концерт ліричної пісні. (Львів). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час».

(М). 21.30 — «Дівої особи та вайо зівці». (К). 22.20 — «Тележурнал «Старт». (К). 23.05 — Вечірні новини. (К).

СЕРЕДА

12 ПЕРША ПРОГРАМА, 11.25 — Новини. (К). 11.40 — «Шкільний екран». Суспільствознавство для учнів 10 кл. (К). 12.16 — к. т. «Музична пошта». (К). 12.40 — Худ. фільм «Полудня». І серія. (К). 16.30 — «Сілівське господарство тиждень». Тележурнал. (К). 16.45 — Концерт заслуженого Закарпатського народного хору УРСР. (Львів). 17.30 — «Сока сепна і молота». (Харків). 18.00 — «День за дием». (К-д). 18.15 — к. т. «Веселі нотки». (М). 18.30 — «Людина і закон». (М). 19.00 — к. т. Тираж «Спортлото». (М). 19.10 — «Народні таланти». Концерт вокального чоловічого ансамблю «Вісн». Пониморгородського районного Будинку культури. (К-д). 19.40 — Телефільм. (К-д). 20.00 — Тел. багатосерійний худ. фільм «Солдатські мемуари». Фільм 2. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. Кубок СРСР з футболу. І фіналу. ЦСКА — «Торпедо». (М) В перерві — Велогонка миру к. т. (Чехословаччина). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — Концертний зал телестудії «Орлі». (М). 10.10 — «Віс мезенця». Тел. худ. фільм. (СРСР). 10.55 — «Сніває народний аркт СРСР А. Солов'яненко». (К). 11.00 — «Вісті». (К). 11.30 — Концерт. (К). 20.15 — Телефільм «Піки немає зелені книги». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. «Возз'я і семеро козятів на полярній землі». Мультифільм. (М). 18.25 — «Юні робітники плає». (Х-в). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — Фільм-концерт. (К). 19.50 — «Екран молодих». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час».

ЧЕТВЕР

13 ПЕРША ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10—к. т. Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — к. т. «Відгуківське сурмачі». (М). 10.15 — «В Гіа ідуть тільки «старинки». Худ. фільм. (М). 11.00—к. т. «Василь Горін». Тел. док фільм. (М). 11.55 — «Основи радянського законодавства». (М). 15.25 — «Нам Лермонтов». (М). 16.15 — «Політика пошта «Подвиг». (М). 16.45 — к. т. «Наука сьогодні». (М). 17.15 — к. т. «Веселі старти». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — к. т. «Ми граємо і співаємо». (М). 18.30 — «Лейніський університет мільйонів». (М). 19.00 — к. т. О. Борелін «Кішя Гер». Фільм-опера. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. «В добру путь». (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 15.35 — «Дні нашого життя». (Харків). 16.30 — «Республіканська фізико-математична шкеса». (К). 16.50 — «Золоті зірки України». Телепарис. (Д-к). 17.05 — «В ефірі — пісня». (К). 17.10 — «Народні таланти». (Донецьк). 17.45 — «На лагах республіки». (Запоріжжя). 18.00 — Фільм-концерт «Пам'ять серця». (К). 18.30 — «Пітиркіа ефективності і люсті». Передача з Кіровоградського республіки «Вісн». Телепарис. (К-д) на Республіканське телебачення. 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — Концерт. (К). 20.15 — Телефільм «Піки немає зелені книги». (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — О. Острівський «Остання жертва». Вистава. (Львів). В перерві — вечірні новини. (К).

П'ЯТНИЦЯ

14 ПЕРША ПРОГРАМА, 11.25 — Новини. (К). 11.40 — «Шкільний екран». Російська література для учнів 10 кл. (К). 12.10 — «Інформація і науково-технічний прогрес». (К). 12.40 — Худ. фільм «Полудня». 2 серія. (К). 13.55 — «Дія дітей». «Іскорка». (Донецьк). 15.45 — «Назжа — виробничу» (Ужгород). 16.00 — «До 200-річчя міста Дніпропетровська». (Д-к). 16.45 — «Будемо майстрами».

(Львів). 17.30 — «На шкільних широтах». (К). 18.00 — «День за дием». (К-д). 18.15 — к. т. «У кожному малюнку — сонце». (М). 18.30 — к. т. «Музичний анометри». О. Борелін. Симфонія № 2. (М). 19.00 — к. т. «Европа: час зміни». (М). 20.00 — Тел. багатосерійний док. фільм «Солдатські мемуари». Фільм 3. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. Заключний концерт фестивалю мистецтва «Московські зірки». В перерві — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — «Веселі старти». (М). 10.15 — «В добру путь». (М). 11.00 — Док. телефільм. (М). 11.15 — «Російська мова». (М). 15.00 — «Композитор Едвард Гріг». (М). 15.25 — «Москва і москвичі». (М). 15.55 — «Фільм — дітям». «Розповіді про Кешку і його друзів». Тел. багатосерійний худ. фільм. 3 серія. (М). 17.15 — «Піонерський салот». Концерт. (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — Камерний концерт. (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — Музичний фільм «Народні мелодії і ритми». (К). 19.50 — «Люди на землі». Телевистава. (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Продовження телевистави «Люди на землі». (К). 22.30 — Концерт Радянських пісн. (В-д). 23.15 — Вечірні новини. (К).

СУБОТА

15 ПЕРША ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10 — к. т. Ранкова гімнастика. (М). 9.30 — к. т. «АБВГДейка». (М). 10.00 — «Для нас, батьки!». (М). 10.30 — к. т. Музична програма «Ранкова пошта». (М). 11.00 — «Більше хороших товаришів». (М). 11.30 — Новини музичного життя. (М). 12.15 — «Поезія». (В. Цибін). (М). 12.45 — «Дітячий музичний театр». (М). 11.30 — «Здоров'я». (Д-д). 15.00 — к. т. «Фільм — дітям». «Старик Хоттавіч». Художній фільм. (М). 16.20 — к. т. Концерт. (М). 16.30 — «Рух без небезпек». (М). 17.00 — к. т. «У світі тиранів». (М). 18.00 — «Норми». (М). 18.15 — к. т. Мультифільм. (М). 18.25 — к. т. «Вогні цирку». (М). 19.15 — к. т. «По музеях і виставочних залах». Вистава творів західно-європейського і американського живопису «Із музеїв США». Передача 1. (М). 19.45 — к. т. Тел. худ. фільм «Кавказький колотливі». (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. «Арктогос». (М). 22.50 — к. т. «Танцювальний зал». По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 10.15 — «Пісні союзнаго Узбекістану». (К). 10.45 — «Для дітей». «Лісовий годинник». Львівська вистава. (Х-в). 11.30 — «На лагах республіки». (Львів). 11.45 —

Концерт українського радянського романсу. (Донецьк). 12.20 — «Щоденник соціалістичної змагання». (Херсон). 12.35 — Мультифільм. (К). 13.00 — «Дія дітей». «Театр «Іскорка». (Д-к). 13.30 — Музичний аутріт. (К). 13.35 — Худ. телефільм «Пірація і жабра». (К). 14.50 — «Актриса і ролі». (Одеса). 15.20 — «Творчість». (К). 16.20 — «Закон 1 ми». (К). 16.50 — «Екран передового досвіду». (К). 17.10 — Концерт. (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — Концерт. (К). 19.50 — «В. Собко. «Друге вбачення». Вистава. (К). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Продовження вистави. (К). 22.15 — Фільм-концерт «Юні робітники плає». (К). 23.00 — Вечірні новини. (К).

НЕДІЛЯ

16 ПЕРША ПРОГРАМА, 9.00 — Новини. (М). 9.10—к. т. Ранкова гімнастика для дітей. (М). 9.30 — к. т. «Будинчик». (М). 10.00 — «Служба Радянському Союзу». (М). 11.00 — к. т. «Зустріч ювілей телестудії «Орлі» з директором Ленінської премії директором Інституту загальної генетики АН СРСР, академіком Дубініним». (М). 12.00 — к. т. «Музичний кіоск». (М). 12.30 — «Сільська година». (М). 13.30 — «Джана-кис». Худ. фільм. (М). 15.10—к. т. «Вісник Радянського музею В. І. Леніна». (М). 15.40 — к. т. «Кінопарис». (М). 16.25 — к. т. Музична програма «У нашому домі». (М). 17.00 — к. т. «Міжнародна «Пароля». (М). 17.30 — к. т. Мультифільм. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — к. т. Членові СРСР з футболу. ЦСКА — «Спартак». (М). 19.45 — к. т. «Радянський Союз оинка зарубіжних гостей». (М). 20.00 — к. т. «Клуб піонердорожей». (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — к. т. «Про балет». «До 200 річчя Державного академічного Великого театру Союзу РСР». (М). 22.45 — к. т. Велогонка миру. (Польща). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА, 10.15 — Музичний фільм «Сніває Дніпро Гітаюк». (К). 11.15 — «Для школярів». «Піонерський каей-доск». (Х-в). 11.45 — Музичний аутріт. (К). 11.50 — «До першого Весеннього алоту піонервожатих». «Сурма». (К). 12.20 — Ю. Прінцен. «Бурею народжений». Вистава. (Д-к). 14.00 — «Веседа естафета». (К). 14.50 — Камерний концерт. (Львів). 15.20 — «Сялава солдатека». (Донецьк). 16.20 — «Катруси кінозла». (К). 17.00 — Перієсть СРСР з футболу: «Шахтар» — «Динамо». (К). (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.45 — Концерт. (Х-в). 20.45 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Сатурнічний об'єкти». (К). 21.55 — Худ. фільм «Вед починається з дороги». (К). 23.20 — Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

316050. ГСП. Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу пісн і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-37.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БЕРИ ШИНЕЛЬ, ПОШЛИ ДОМОЙ!

Музика В. ЛЕВАШОВА Слова Б. ОКУДЖАВЫ

А мы с тобой, брат, из пехоты,
 А летом лучше, чем зимой,
 С войной покончили мы счеты — (трижды)

Бери шинель, пошли домой!
 Война нас гнула и косила,
 Пришел конец и ей самой,
 Четыре года мать без сына — (трижды)

Бери шинель, пошли домой!
 К золе и пеню наших улиц
 Опять, опять, товарищ мой,
 Скорды пропавшие вернулись — (трижды)

Бери шинель, пошли домой!
 А ты с закрытыми глазами
 Спишь под фаперною звездой,
 Вставай, вставай, одиночкини. (трижды)

Бери шинель, пошли домой!
 Что я скажу твоим домашним,
 Как встану я перед вдовой?
 Неужто клянется дием вчерашним? (трижды)

Бери шинель, пошли домой!
 Мы все — войны шальные дети,
 И генерал, и рядовой,
 Опять весна на белом свете! (трижды)

Бери шинель, пошли домой!

Юнаки з групи підготовки молодих футболістів при команді майстрів класу «А» «Зірка» провели чергові матчі чемпіонату країни. Цього разу вони зустрілися з своїми однолітками з Харківської спеціалізованої школи-інтернату. Кіровоградська команда молодшої групи зазнала поразки з рахунком 1:3, з мінімальним рахунком (0:1) програли і наш старші юнаки. Наступні матчі кіровоградці проведуть у Сумах з «Фрунзенцем» 9 травня.

В Олександрії чотирі дні тривали змагання районних волейбольних команд обласної ради товариства «Авангард». У них брали участь збірні колективи міських рад товариства і спортивного клубу «Зірка», окремі — команди — переможці першого етапу міських рад «Авангард» з участю спортсменів Побузького спеціального заводу і робітничо-об'єднання «Кіровоградградіт».

Серед жіночих команд першорядні представниці спортивного клубу «Зірка», другим призерами стали олександрійки. Світловодська міська рада «Авангард», на жаль, команди не виставила. У чоловіків «золотим» призерами виявились представники Олександрії, срібно дісталися світловодцями, а бронза — волейболістам спортивного клубу «Зірка».

У групі колективів фізкультури поза конкурсом була команда Кіровоградської швейної фабрики. А у чоловіків перші місця посіли команди Олександрійського спеціального заводу, Світловодського заводу чистих металів, тресту «Кіровоградіт».

О. ДАЦЮК.
 Редактор М. УСПАЛЕНКО.